

SOUND SCAPE¹

Roeland Aerts
Bert Appermont
Ann Debaillie
Sam Gevers
Jeroen Vanesser



VAN IN



Aan de slag met Soundscape

Soundscape brengt muziek- en leerplezier. Voor jou en voor de hele klas. Soundscape is voor jou een nieuw boek. Daarom leggen we even uit hoe je ermee aan de slag gaat.

1 OP WEG MET SOUNDSCAPE

Soundscape 1 heeft 5 thema's. Elk thema is op dezelfde manier opgebouwd.

**THEMA 1
IEDER ZIJN DING**

1 Luister naar vijf radioprogramma's met verschillende soorten muziek. Welk programma is helemaal jouw ding? Vink het aan.

- programma 1
- programma 2
- programma 3
- programma 4
- programma 5

2 Wat spreekt jou aan in het fragment?

3 Welk fragment sluit het minst aan bij jouw smaak? Waarom?

Je neemt de houding van een superheld aan wanneer je zingt.
Je geniet van het samen zingen.

Je neemt de juiste houding en speltechniek aan wanneer je een instrument bespeelt.
Je leest je eerste partituur.
Je geniet van het samen spelen.

Je verkent het drumstel.
Je herkent vanuit het besluiten verschillende slaginstrumenten.

Je maakt een soundscape.
Je leert drummen met je lichaam.
Je leert een drumstel nabootsen met je stem.

Smaakmaker en leerdoelen

De smaakmaker vormt de start van elk thema. Het is een inleidende activiteit rond het thema. Daarna verneem je wat je in het thema leert en wat van jou verwacht wordt.

Zing je ding

In de rubriek Warming-up krijg je tips om beter te zingen. Je kunt ze bij het zingen meteen gebruiken. In de rubriek "Nu jij!" ga je zelf aan de slag.

ZING JE DING

Warming-up
Zing als een superheld!

OPDRACHT 1

Een goede zanghouding is belangrijk.
Denk aan een superheld die klaarstaat om erin te vliegen, en zing je favoriete liedje.

Deze tips helpen je op weg:

- ↳ Staan je beide voeten stevig op de grond?
- ↳ Zijn je knieën een beetje gebogen, klaar om te springen?
- ↳ Is je rug mooi rech? Niet gebogen of huc?
- ↳ Borstkas open? Laat je superheldlogo zien!
- ↳ En wat met je armen? Houd die netjes naast je lichaam; open handpalmen, lange vingers.
- ↳ Je schouders hangen recht naar beneden. En een heel klein beetje naar achteren.
- ↳ En je gezicht? Dat straalt natuurlijk! Want jij bent niet de eerste de beste!

Ready for take-off? Zingen maar!

THEMA 1: IEDER ZIJN DING

Nu jij!
Wake Me Up

OPDRACHT 2

Zing en geniet!

Wake Me Up - Avicii

Verse 1
Feeling my way through the darkness
Guided by a beating heart
I can't tell where the journey will end
But I know where to start
They tell me I'm too young to understand
They say I'm caught up in "a dream
Well life will pass me by if I don't open up my eyes
Well that's fine by me

Chorus
So wake me up when it's all over
When I'm wiser and I'm older
All this time I was finding myself, and I
Didn't know I was lost
So wake me up when it's all over
When I'm wiser and I'm older
All this time I was finding myself, and I
Didn't know I was lost

Verse 2
I tried carrying "the weight of the world
But I only have two hands
Hope I get the chance "to travel the world
But I don't have any plans
Wish that I could stay forever this young
Not afraid to close my eyes
Life's a game made for everyone
And love is a prize

Repeat chorus
I didn't know I was lost (4x)
I didn't know

*to be caught up in = vastlopen in
*to carry = dragen
*a chance = een kans

ON STAGE

Warming-up

Een goede houding aannemen bij het spelen.

OPDRACHT 3


Maak werk van een goede houding bij het spelen. Probeer deze tips uit.

Als je zit:

- zorg je ervoor dat je rechtop zit.
- zij je vooraan op de stoel, niet tegen de leuning.
- zet je je voeten een beetje uit elkaar.
- zet je je linkervoet een beetje naar voren.

Als je recht staat:

- zet je je voeten stevig op de grond, een beetje uit elkaar.
- houd je je rug mooi recht.
- haaien je armen ontspannen langs je lichaam.
- houd je je hoofd zonder spanning rechtop.
- komt je muziklessenaar op ooghoogte.



OPDRACHT 4

Bekijk de filmpjes over het keyboard, drumstel en orffrimenten. Let op de houding van de muzikanten die de instrumenten bespelen. Welke tips herken je?


THEMA 1: IEDER ZIJN DING

Nu jij!

The Next Episode


OPDRACHT 5

Speel samen jullie eerste partituren.



The Next Episode

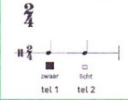
De Dreë
Arr. Rowland Aerts



MUZIEKELEMENTEN

Maatcijfer: geeft de maatsoort aan.

2 = aantal tellen in een maat
4 = waarde van één tel: één vierde noot



■ zwaar
□ licht
tel 1 tel 2

On stage
In de rubriek Warming-up krijg je tips om goed te leren spelen op de instrumenten. Bij het musiceren in de rubriek "Nu jij!" kun je met die tips aan de slag.

Oren Open

In Oren open ga je actief luisteren en zo de boeiende wereld van stemmen, instrumenten, orkesten en muziekgenres verkennen. De vele luister- en kijkfragmenten zorgen ervoor dat je snel kunt meepraten als het over muziek gaat.

KUNSTTOER

We maken een soundscape

Soundscape maken Verhaal schrijven Foto's vertalen Schilderen voelen Film vertaalen
(Thema 1) (Thema 2) (Thema 3) (Thema 4) (Thema 5)

OPDRACHT 15


Maak een soundscape voor het verhaal dat je leraar voorleest.

Stap 1 Verdeel verschillende instrumenten onder je klasgenoten. Durf out-of-the-box te denken. Tover banken, stoelen, een bordewisser... om tot soundscape-instrumenten.

Stap 2 Luister naar het verhaal en zorg voor passende geluiden. Maak een mooie soundscape voor het verhaal en denk eraan: 'Less is more'.

Stap 3 Wissel van instrument met een klasgenoot en doe de oefening nog eens opnieuw.

Welke versie vond jij de beste? Waarom?



OREN OPEN

Onmisbare drummer

Geen goede plaat zonder goede beat. Drummers zitten vaak een beetje weggedeken op het podium, maar ze zijn onmisbaar!

OPDRACHT 9

Bekijk het filmpje. Je ziet twee instrumenten aan het werk. Welke?

Drumstellen zijn er in vele soorten, maten en opstellingen. De basiselementen zijn:

- de basdrum: zorgt voor de laagste klank, twee vellen, bespeeld met een pedaal.
- de hi-hat: twee bakkens op een standaard, bespeeld met een pedaal.
- de snaredrum of klein toom: twee vellen, snaren aan de onderzijde.

Bij het drumstel horen ook verschillende cimbalen, zoals de ride en de crash.

In Soundscape noemen we die gewoon cimbalen. De drummer speelt met drumstokken of sticks. Soms ook met borstels of brushes.



OPDRACHT 10

Noteer op de juiste plaats bij het drumstel: snaardrum (snare) - hi-hat - basdrum (bass drum).



Kunsttoer

Ook in jou schuilt een artiest. In Kunsttoer leer je stap voor stap een soundscape maken aan de hand van een verhaal, foto's en film.

OMTOVEREN

Bodypercussion

Eens drumstel in de buurt? Geen nood. Je kunt ook drummen met de slagvlakken van je lichaam. Bij het drummen is de onafhankelijkheid van handen en voeten of coördinatie uiterst belangrijk, maar niet eenvoudig.

OPDRACHT 16

Bekijk het filmpje.



Nu is het aan jou! Speel de bodypercussion die hieronder genoteerd staat. Houd deze tips in je achterhoofd.

Bodypercussion lukt beter als je:

- ontspannen rechtop zit of staat;
- je slecht in het tempo;
- goed luistert naar alle muzikanten;
- een matig tempo kiest en dat strak aanhoudt;
- per achtste noot oefent. Zo krijg je inzicht in de bewegingen.

Maak dat de bodypercussion stevig klinkt met de hele klas. Maak een opname van je uitvoering.

1	boem	doem	boem	boem	doem					
2	voet	borst	voet	voet	borst					
3	doem	boem	boem	si	li	li	doem			
4	borst	voet	voet	knip!	knip!	knip!	borst			
5	pa	ta	pa	ta	boem	doem	tcha	boem	tcha	
6	dij	dij	dij	dij	voet	borst	borst	klap	borst	klap

Je kunt ook bodypercussion spelen bij een lied dat je met de klas zingt. Splits in dat geval de klas op in twee groepen: een groep zingt, de andere speelt bodypercussion.

Omtoveren

Vanuit de muziek zet je stapjes naar andere kunsten. Ook hier ga je creatief aan de slag. Nu eens alleen, vaak ook in groep.

Oefenhoekje

Een kans om met de klas te oefenen wat in het thema aan bod kwam. Het oefenicoontje onderaan verwijst je door naar nog meer online oefeningen op diddit.

OEFENHOEKJE

THEMA 1: IEDER ZIJN DING

Aan de slag!

OPDRACHT 19

Luister naar de vijf slaginstrumenten. Noteer de volgorde met een cijfer onder de afbeelding.



OPDRACHT 20

Luister naar de vier audiofragmenten. Twee slaginstrumenten spelen samen. Welke?

- _____
- _____
- _____
- _____

Op diddit kun je nog verder oefenen.

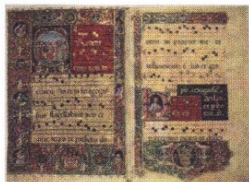
Op diddit vind je de rubrieken 'Bruggenbouwer' en 'Coda'.

BRUGGENBOUWER

THEMA 2: NOOTJES

Ik wil kalligraaf worden!

Vroege muziekhandschriften zijn vaak echte kunstwerken. Monniken schreeven met groot geduld sierlijke en kleurrijke letters en noten op perkament. Het is de kunst van het schoonschrift, de kalligrafie.



OPDRACHT 31

Neem de eerste letter van je voornaam en word een kalligraaf. Spreek er ook eens over met de leraar/plaatselijke spreker.

Ik wil muziekinformaticus worden!

Heb je zin om software voor muzieknotatie te verkennen? Het programma MuseScore helpt je op weg.

OPDRACHT 32

Google MuseScore of download de app in de app store. Wistden dat je na korte tijd al heel wat onder de knie hebt?



diddit Bruggenbouwer

Heb je een bijzondere belangstelling voor het thema en wil je zelf verder op zoek gaan? Dan vind je in de rubriek Bruggenbouwer op diddit vast nuttige tips.

diddit

Coda

Ook Coda vind je op diddit. Het is het slotstuk van elk thema. Het is een actief leermoment waarbij je dingen opzoekt in het thema en ze noteert. Coda heeft vier vaste pijlers:

- Muziekelementen
- Instrumenten en stemmen
- Componisten en artiesten
- Muziekcultuur

CODA

Muziekelementen

Noteer de ontbrekende muziekelementen of begrippen.

- ritme**
 - Notenwaarden
 - Triolet: één telt onderverdeeld in drie gelijke noten
 - _____ een onvolledige maat aan het begin van een muziekstuk. Samen met de laatste maat vormt ze één volledige maat.
- dynamiek**
 - Het volume van de muziek wordt vaak aangegeven met Italiaanse woorden
 - *lento*: langzaam
 - *moderato*: matig
 - *vivace*: levendig
- vorm**
 - Call-response: de structuur van _____ en _____ in de muziek
 - Da Capo al Fine of D.C. al Fine: ga terug naar het begin van het muziekstuk en zing of speel tot op de plaats waar Fine of einde staat.

Componisten en artiesten

Noteer bij een aantal componisten het land van herkomst.

1700	1800	1900	2000
 Johann Sebastian Bach 1685-1750 Duitsland	 Ludwig van Beethoven 1770-1827 Duitsland	 Felix Mendelssohn-Bartholdy 1809-1847 Duitsland	 Frédéric Chopin 1810-1849 Duitsland
		 John Philip Sousa 1859-1932 USA	 Maurice Ravel 1875-1937 Frankrijk
			 Dimitri Kabalevsky 1896-1967 Rusland

Instrumenten

_____ een idiofoon en slaginstrument dat uit meerdere houten staven bestaat. Ze zijn van verschillende lengtes en van een houtsoort die bijzonder goed klinkt. Xylofonisten spelen met twee of soms met vier stokken.

Muziekcultuur

Vul de ontbrekende begrippen in.
Kies uit: worksongs – marsmuziek – hafaëbra – metronoom – galop.

- _____ een muziekstuk met een heel hoog tempo, in nabootsing van de snelle gang van een paard.
- _____ het letterwoord voor harmonieorkest, fanfare-orkest en brassband.
 - Brassband: orkest met koperblazers en slagwerk
 - Fanfare: orkest met koperblazers, saxen en slagwerk
 - Harmonie: orkest met houtblazers, koperblazers en slagwerk
- _____ muziek die het marcheren of in de maat stappen ondersteunt.
- _____ een apparaat dat de snelheid van de muziek tikt. Het wordt vaak gebruikt als hulpmiddel om eenzelfde tempo aan te houden. Er bestaat een digitale en een mechanische versie.
- Werfhandig klavier
 - met twee pianisten op één piano spelen.
- _____ liederen die men zingt om bij het werk om eenzelfde ritme aan te houden en tegelijk de arbeid aangemakker te maken. Vroeger werden ze vooral gezongen bij het hard labuur van slaven en gevangenen.

2 NUTTIG VOOR ONDERWEG

In de loop van elk thema maak je gebruik van een aantal hulpmiddelen. Deze iconen helpen je op weg:



Kijk en luister.



Luister.



Zing mee.



Speel mee.



Ontwerp.



Als je dit icoon ziet, vind je op diddit de bijbehorende oefeningen terug.



Als je dit icoon ziet, vind je op diddit het bijbehorende materiaal terug.

Muziekelementen

De muziekelementen die je nog niet kent, staan overzichtelijk bij elkaar in een herkenbaar kader.

Kun je

Bij een stukje theorie hoort steeds een kun je-kader.

3 DIDDIT

diddit

Wil je nog meer? Neem dan je tablet of computer en verken ons onlineleerplatform **diddit**. Je ontdekt er naast beeld- en geluidsfragmenten veel oefeningen op jouw maat, zodat je de leerstof helemaal onder de knie krijgt.

Inhoudsopgave

Thema 1

Smaakmaker	p. 8
Zing je ding	p. 10
On stage	p. 14
Oren Open	p. 21
Kunsttoer	p. 25
Omtoveren	p. 26
Oefenhoekje	p. 29
Bruggenbouwer	
Coda	

Thema 2

Smaakmaker	p. 30
Zing je ding	p. 32
On stage	p. 38
Oren Open	p. 43
Kunsttoer	p. 49
Omtoveren	p. 51
Oefenhoekje	p. 53
Bruggenbouwer	
Coda	




Thema 3

Smaakmaker	p. 54
Zing je ding	p. 56
On stage	p. 60
Oren Open	p. 65
Kunsttoer	p. 73
Omtoveren	p. 75
Oefenhoekje	p. 77
Bruggenbouwer	
Coda	

Thema 4

Smaakmaker	p. 78
Zing je ding	p. 80
On stage	p. 85
Oren Open	p. 90
Kunsttoer	p. 95
Omtoveren	p. 96
Oefenhoekje	p. 97
Bruggenbouwer	
Coda	

Thema 5

Smaakmaker	p. 98
Zing je ding	p. 100
On stage	p. 103
Oren Open	p. 107
Kunsttoer	p. 111
Omtoveren	p. 112
Oefenhoekje	p. 115
Bruggenbouwer	
Coda	
Liedannex	

Muziek is een landschap vol tonen en klanken. Een landschap vol geluiden ... een Soundscape.

Dit geluidslandschap verkennen is boeiend. Het verruimt je horizon.

Je leerwerkboek Soundscape is daarbij een ideale gids.

Soundscape staat garant voor muziek- en leerplezier voor de hele klas!

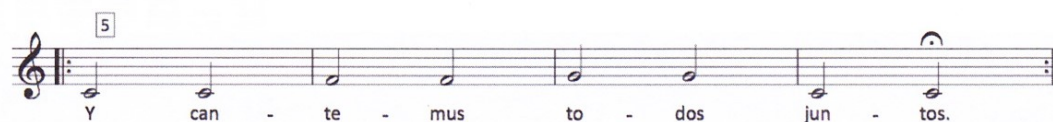
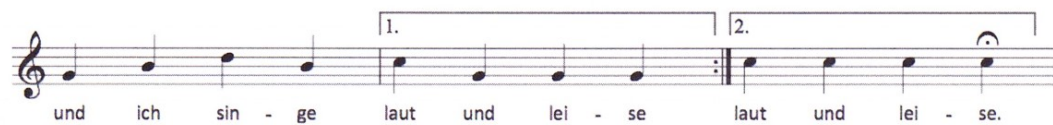
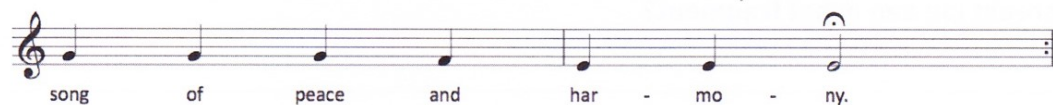
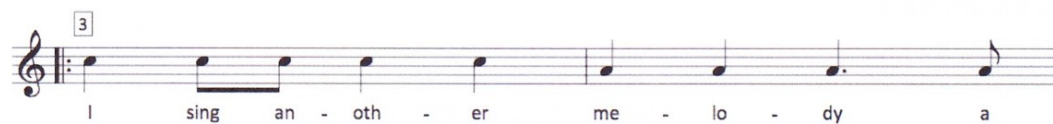
Soundscapelied

Jeroen Vanesser

Hieronymus en anonyms



Verzin hier een tekst in het Nederlands.



THEMA 1

IEDER ZIJN DING



1 Luister naar vijf radioprogramma's met verschillende soorten muziek. Welk programma is helemaal jouw ding? Vink het aan.



- programma 1
- programma 2
- programma 3
- programma 4
- programma 5

2 Wat spreekt jou aan in het fragment?

.....

.....

3 Welk fragment sluit het minst aan bij jouw smaak? Waarom?

.....

.....



Een muzikale voorkeur is persoonlijk. Voorkeuren kunnen dan ook van elkaar verschillen. Dat is prima. Als we open staan voor elkaars muziek, ontdekken we heel veel nieuws!



Je neemt de houding van een superheld aan wanneer je zingt.
Je geniet van het samen zingen.



Je neemt de juiste houding en speeltechniek aan wanneer je een instrument bespeelt.
Je leest je eerste partituur.
Je geniet van het samen spelen.



Je verkent het drumstel.
Je herkent vanuit het beluisteren verschillende slaginstrumenten.



Je maakt een soundscape.
Je leert drummen met je lichaam.
Je leert een drumstel nabootsen met je stem.



Warming-up

Zing als een superheld!

OPDRACHT 1



Een goede zanghouding is belangrijk.

Denk aan een superheld die klaarstaat om erin te vliegen, en zing je favoriete liedje.



Deze tips helpen je op weg.

- Staan je beide voeten stevig op de grond?
- Zijn je knieën een beetje gebogen, klaar om te springen?
- Is je rug mooi recht? Niet gebogen of hol?
- Borstkas open? Laat je superheldlogo zien!
- En wat met je armen? Houd die netjes naast je lichaam, open handpalmen, lange vingers.
- Je schouders hangen recht naar beneden. En een heel klein beetje naar achteren.
- En je gezicht? Dat straalt natuurlijk! Want jij bent niet de eerste de beste!

Ready for take-off? Zingen maar!





Nu jij!

Wake Me Up

OPDRACHT 2



Zing en geniet!

Wake Me Up - Avicii

Verse 1

Feeling my way through the darkness
 Guided by a beating heart
 I can't tell where the journey will end
 But I know where to start
 They tell me I'm too young to understand
 They say I'm *caught up in** a dream
 Well life will pass me by if I don't open up my eyes
 Well that's fine by me

Chorus

So wake me up when it's all over
 When I'm wiser and I'm older
 All this time I was finding myself, and I
 Didn't know I was lost
 So wake me up when it's all over
 When I'm wiser and I'm older
 All this time I was finding myself, and I
 Didn't know I was lost

*to be caught up in = vastzitten in

*to carry = dragen

*a chance = een kans

Verse 2

I tried *carrying** the weight of the world
 But I only have two hands
 Hope I get *the chance** to travel the world
 But I don't have any plans
 Wish that I could stay forever this young
 Not afraid to close my eyes
 Life's a game made for everyone
 And love is a prize

Repeat chorus

I didn't know I was lost (4x)
 I didn't know



ZING JE DING

You Don't Know - Milow

Verse 1

Sometimes everything seems *awkward** and large
*Imagine** a Wednesday evening in March
Future and past at the same time
I make use of the night and start drinking a lot
Although not ideal for now it's all that I've got
It's nice to know your name

Chorus - short

You don't know you don't know
You don't know anything 'bout me

Verse 2

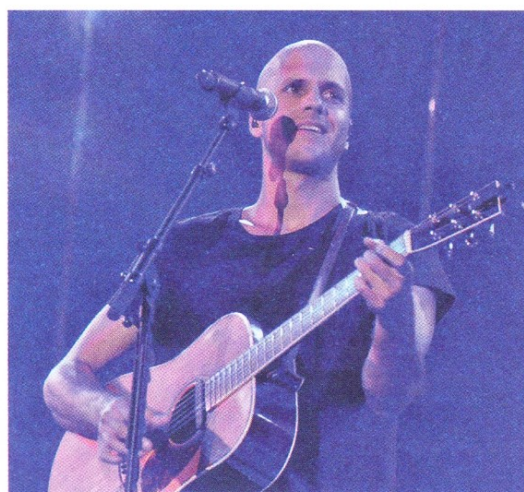
An ocean a lake I need a place to drown
Let's freeze the moment because we're going down
Tomorrow you'll be gone, gone, gone
You're laughing too hard this all seems *surreal**
I feel *peculiar** now what do you feel
Do you think there's a chance that we can fall

Chorus - long

You don't know you don't know
You don't know anything about me
What do I know I know your name
You don't know you don't know
You don't know anything about me anymore

Bridge

I gave up dreaming for a while
I gave up dreaming for a while



Verse 3

I've *noticed** these are mysterious days
I look at it like a *jigsaw puzzle** and *gaze**
With wide open mouth and *burning** eyes
If only I could start to care
My dreams and my Wednesdays ain't going
nowhere
Baby baby baby you don't know

Repeat chorus - long

- **awkward* = ongemakkelijk
- **to imagine* = zich inbeelden
- **surreal* = onwerkelijk
- **peculiar* = vreemd
- **to notice* = opmerken
- **jigsaw puzzle* = legpuzzel
- **to gaze* = staren
- **burning* = brandend

Hoe ging het? Vink op p. 10 aan welke tips je gebruikte. Geef jezelf een score voor je houding bij het zingen.

EVALUATIE

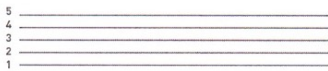


MUZIEKELEMENTEN

solsleutel →
notenbalk ↑
maatcijfer ↑
I wish that I could stay for - e - ver this young,
enkele maatstreek ↑
maat
dubbele maatstreek ↑



Noot



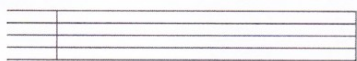
Notenbalk: vijf lijnen, te tellen van onder naar boven.



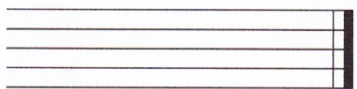
Solsleutel: staat aan het begin van de notenbalk. Bepaalt de naam en de toonhoogte van de noten. Wijst de noot sol aan op de tweede lijn.

e - ver this young,

Maat: het stukje dat tussen twee maatstrepen staat.



Enkele maatstreek: geeft het einde van een maat aan.



Dubbele maatstreek: geeft het einde van een muziekstuk aan.

4
4

zwaar licht beetje zwaar licht
tel 1 tel 2 tel 3 tel 4

Maatcijfer: geeft de maatsoort aan.

4 = aantal tellen in een maat

4 = waarde van één tel: één vierde noot



Op diddit kun je de muziekelementen verder inoefenen.

Warming-up

Een goede houding aannemen bij het spelen

OPDRACHT 3



**Maak werk van een goede houding bij het spelen.
Probeer deze tips uit.**

Als je zit:

- zorg je ervoor dat je rechtop zit.
- zit je vooraan op de stoel, niet tegen de leuning.
- zet je je voeten een beetje uit elkaar.
- zet je je linkervoet een beetje naar voren.

Als je recht staat:

- zet je je voeten stevig op de grond, een beetje uit elkaar.
- houd je je rug mooi recht.
- hangen je armen ontspannen langs je lichaam.
- houd je je hoofd zonder spanning rechtop.
- komt je muzieklessenaar op ooghoogte.



OPDRACHT 4



Bekijk de filmpjes over het keyboard, drumstel en orffinstrumenten.

Let op de houding van de muzikanten die de instrumenten bespelen. Welke tips herken je?

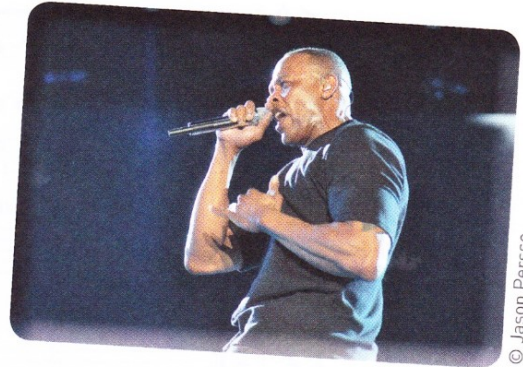


Nu jij!

The Next Episode

OPDRACHT 5

Speel samen jullie eerste partituren.



© Jason Perisse

The Next Episode

Dr. Dré
Arr. Roeland Aerts

Musical score for 'The Next Episode' in 2/4 time. The score includes five parts: Melodie, Begeleiding 1, Begeleiding 2, Bas, and Percussie. The melody and accompaniment parts include lyrics in Dutch. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The score is divided into three measures, each with a specific chord indicated above: Em, Am, and Em.

Melodie
Em Am Em
mi si si la si la sol la la sol mi sol mi

Begeleiding 1
si sol mi sol do la mi la si

Begeleiding 2
sol mi la mi sol mi

Bas
mi 0 la 0 mi 0

Percussie

MUZIEKELEMENTEN

$\frac{2}{4}$



■ zwaar tel 1
□ licht tel 2

Maatcijfer: geeft de maatsoort aan.

2 = aantal tellen in een maat

4 = waarde van één tel: één vierde noot

Heathens

Twenty One Pilots
Arr. Roeland Aerts

Chords: C Am Em C Am Em

Melodie

si do si sol si do si sol mi si do si sol si do si sol mi mi

Begeleiding 1

sol do la do mi si mi si ...

Begeleiding 2

mi do si sol ...

Bas

do la mi ...

Percussie

3 0 0 ...

5

Mel.

re do mi re do si mi re do mi re do si

Begl. 1

Begl. 2

Bas

Perc.



© Drew de Fawkes



Speel de stukken opnieuw, maar maak nu gebruik van een aantal dynamische tekens. Kies zelf welke je wilt gebruiken.

MUZIEKELEMENTEN



Dynamiek

p

afkorting van piano – betekent stil

mf

afkorting van mezzo forte – betekent halfluid

f

afkorting van forte – betekent luid

\sphericalangle

cresc.

afkorting van crescendo – betekent geleidelijk van stil naar luid

\sphericalangle

dim.

afkorting van diminuendo – betekent geleidelijk van luid naar stil

Hoe ging het? Vink op p. 14 aan welke tips je gebruikte. Geef jezelf daarna een score voor je houding bij het spelen.

EVALUATIE



ON STAGE

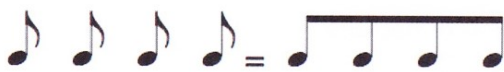
MUZIEKELEMENTEN



halve noot vierde noot achtste noot

Notenwaarden

Twee achtsten worden vaak zo genoteerd:



vier achtsten

- 7 7
halve vierde achtste
rust rust rust

Rusten



Herhalingsteken: herhaal de muziek die tussen de tekens staat. Als er geen eerste teken staat, herhaal dan vanaf het begin.



Ik lees muziek!

OPDRACHT 6

Volg het stappenplan.

Stap 1 Ga met vier leerlingen naast elkaar staan zoals op de tekening.



Stap 2 De leraar wijst in een vast tempo de leerlingen een voor een aan. Per aangeduide leerling klap jij één keer in je handen.

Stap 3 Lukt dat? Dan verandert de leraar de opstelling.



Nu staan er op sommige plaatsen:

- geen leerlingen: als de leraar die plaats aanwijst, blijft het stil.
- twee leerlingen: als de leraar die plaats aanwijst, klap je samen dubbel zo snel.

Lukt het om dit stappenplan te volgen? Dan lees je eigenlijk noten zonder dat je het wist!

Een maat bestaat vaak uit vier tellen (denk aan de vier plaatsen). Een tel (of plaats) kan één, twee, drie, vier of meerdere noten (leerlingen) bevatten.



ON STAGE

OPDRACHT 7

Begrijp je het? Lees dan het schema onderaan zowel met cijfers als met noten. De poster kan je daarbij verder op weg helpen.

Dit is de code:

1 (lees: 1)



2 (lees: 1 - 2)



Cijfernotatie

1	2	1	

Muzieknotatie

=

OPDRACHT 8

Componeer zelf nog drie ritmes. Laat je inspireren door rij één en twee van de poster.



Onmisbare drummer

Geen goede plaat zonder goede beat. Drummers zitten vaak een beetje weggedoken op het podium, maar ze zijn onmisbaar!

OPDRACHT 9



Bekijk het filmpje. Je ziet twee instrumenten aan het werk. Welke?

Drumstellen zijn er in vele soorten, maten en opstellingen. De basiselementen zijn:

- de basdrum: zorgt voor de laagste klank, twee vellen, bespeeld met een pedaal.
- de hihat: twee bekkens op een standaard, bespeeld met een pedaal.
- de snaredrum of kleine trom: twee vellen, snaren aan de onderzijde.

Bij het drumstel horen ook verschillende cimbalen, zoals de ride en de crash.

In Soundscape noemen we die gewoon cimbalen.

De drummer speelt met drumstokken of sticks.

Soms ook met borstels of brushes.



OPDRACHT 10

Noteer op de juiste plaats bij het drumstel: *snaartrom (snare) – hihat – basdrum (bass drum).*



OREN OPEN

Je kunt op heel wat plaatsen leren drummen. Sommige muzikwinkels organiseren cursussen, maar je kunt ook privélessen nemen. Als je echt een professionele muzikant wilt worden, is de muziekacademie een goede keuze.

OPDRACHT 11

a In de muziekacademie is de drumles meestal een onderdeel van een volledige opleiding.

Welke?

b Je hoort zeven instrumenten. Onderstreep eerst de namen van de slaginstrumenten. Zet vervolgens de instrumenten in de juiste volgorde.

xylofoon



pauken



harp



contrabas



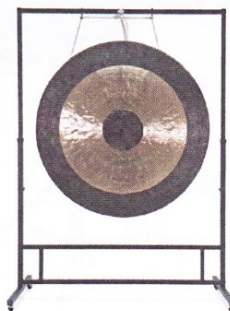
tamboerijn



klarinet



gong



OPDRACHT 12




Bekijk het filmpje van een driejarige drummer en beantwoord de vragen.

a Op welk onderdeel van het drumstel begint de driejarige drummer eerst te spelen?

.....

b Welke onderdelen gebruikt hij niet?



Er bestaat een ruim aanbod aan drumsticks en brushes. Met brushes klinkt de drum meer op de achtergrond. Veel hangt af van welke muziek je speelt. Daarnaast heeft elke drummer ook een persoonlijke voorkeur.

OPDRACHT 13

Bij een drum-off willen twee drummers elkaar overtroeven. Het wordt een 'battle' voor de titel van 'greatest drummer'.



In het filmpje zie je een drum-off tussen een profdrummer en een komiek. Kijk goed en beantwoord de vragen.

a Noteer twee verschillen tussen het werk van beide drummers.

.....

.....

b Welk slaginstrument haalt de drummer-komiek er aan het einde nog bij?

.....

OREN OPEN

OPDRACHT 14

Schrijf op de juiste plaats in het instrumentenkader:

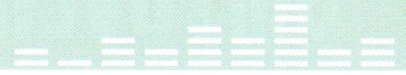
snaartrom – basdrum – cimbaal – hihat – koebel.

Snaar	Lucht	Vel	Zelfklinker	Digitaal
Strijk- en tokkelinstrumenten	Hout- en koperblazers	Slagwerk		

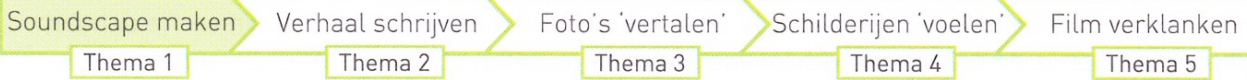
Kun je

- de basiselementen van het drumstel opsommen en aanduiden op een foto?
- nog vier andere slaginstrumenten opsommen?





We maken een soundscape



OPDRACHT 15



Maak een soundscape voor het verhaal dat je leraar voorleest.

- Stap 1** Verdeel verschillende instrumenten onder je klasgenoten. Durf out-of-the-box te denken. Tover banken, stoelen, een bordenwisser ... om tot soundscape-instrumenten.
- Stap 2** Luister naar het verhaal en zorg voor passende geluiden. Maak een mooie soundscape voor het verhaal en denk eraan: 'Less is more'.
- Stap 3** Wissel van instrument met een klasgenoot en doe de oefening nog eens opnieuw.

Welke versie vond jij de beste? Waarom?

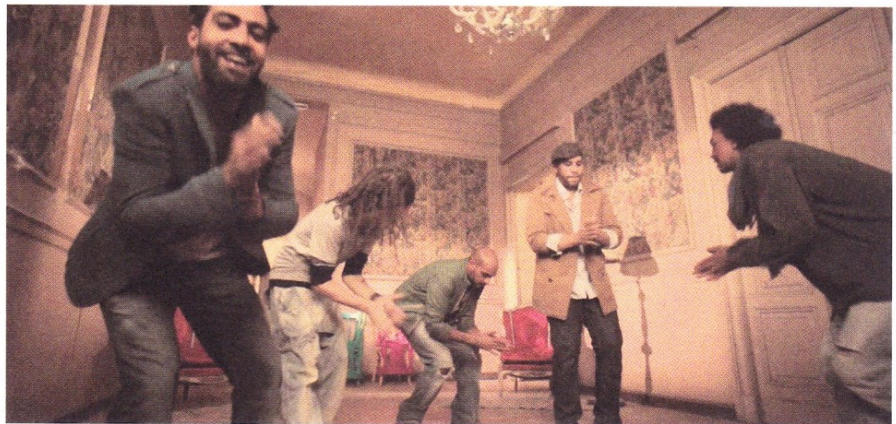


Bodypercussion

Geen drumstel in de buurt? Geen nood. Je kunt ook drummen met de slagvlakken van je lichaam. Bij het drummen is de onafhankelijkheid van handen en voeten of coördinatie uiterst belangrijk, maar niet eenvoudig.

OPDRACHT 16

Bekijk het filmpje.



Nu is het aan jou! Speel de bodypercussion die hieronder genoteerd staat. Houd deze tips in je achterhoofd.

Bodypercussion lukt beter als je:

- ontspannen rechtop zit of staat;
- je inleeft in het tempo;
- goed luistert naar alle muzikanten;
- een matig tempo kiest en dat strak aanhoudt;
- per achtste noot oefent. Zo krijg je inzicht in de bewegingen.

Maak dat de bodypercussion stevig klinkt met de hele klas.
Maak een opname van je uitvoering.

		boem		doem		boem	boem	doem
1	2/4	voet		borst		voet	voet	borst
2	2/4	doem		boem boem		sji ki sji ki		doem
		borst		voet voet		knipL knipR knipL knipR		borst
3	2/4	pa ta pa ta		boem doem		doem tcha		boem tcha
		dij dij dij dij		voet borst		borst klap		borst klap

Je kunt ook bodypercussion spelen bij een lied dat je met de klas zingt. Splits in dat geval de klas op in twee groepen: een groep zingt, de andere speelt bodypercussion.



Vocal percussion

Ook met je stem kun je een drumstel nabootsen. Vocal percussion heet dat. Vocal percussion is ontstaan als noodoplossing. Bij gebrek aan een drumstel of aan geld om er een te kopen, bootste men het drumstel na met de stem. Daarom wordt vocal percussion ook wel eens 'drummen met de mond' genoemd. De uitvoering gebeurt meestal met een ritmisch patroon dat voortdurend herhaald wordt. De groep VoicePlay begon als drie vrienden die zingend door de gangen van de school liepen. Inmiddels zijn ze met vijf en hebben zich opgewerkt tot een vocale topformatie.



OPDRACHT 17

Bekijk de filmpjes en beantwoord de vragen.

- a** Waar staat in het eerste beeldfragment de zanger die de vocal percussion voortdurend aanhoudt?

.....

- b** Noteer drie manieren waarop VoicePlay in het laatste fragment musiceert.

.....

.....

- c** Zou deze vorm van reclame op jou effect hebben?









OMTOVEREN


OPDRACHT 18




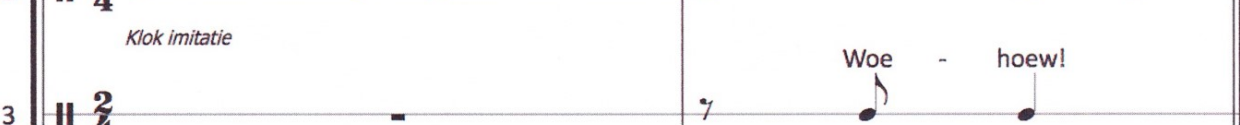
Nu is het aan jou! Probeer de vocal percussion die in het stappenplan genoteerd staat. Gebruik dezelfde tips als bij bodypercussion. Ook nu kun je de klas opsplitsen in twee groepen: de ene groep zingt en de andere speelt vocal percussion.

	Onderdeel drumstel	Muzieknotatie	Vocal percussion
Stap 1			tss
Stap 2			tcha
Stap 3			boem

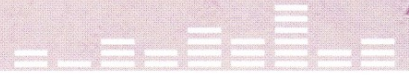
Probeer ook deze partituur eens.

1 

2 

3 

Welke percussie lukt het best: body of vocal?

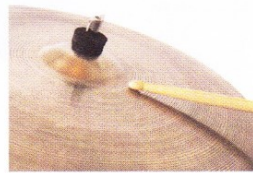


Aan de slag!

OPDRACHT 19



Luister naar de vijf slaginstrumenten.
Noteer de volgorde met een cijfer onder de afbeelding.



.....

OPDRACHT 20



Luister naar de vier audiofragmenten. Twee slaginstrumenten spelen samen. Welke?

- 1
- 2
- 3
- 4



Op diddit kun je nog verder oefenen.



Op diddit vind je de rubrieken 'Bruggenbouwer' en 'Coda'.